

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вулиці вулиці-Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ОТАВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ БЕЗРОБІТТЯ.

Безробіття в Канаді стало знову серйозним питанням, що не сходять зі сторінок преси. Його обговорювали і обговорюють вже багато разів в міських радах всіх трьох більших міст Канади, в провінціальних парламентах, а преніти мусіло ним "зацікавитися" і домініяльне правительтво.

Що-ж робить домініяльне правительтво, щоб зарадити безробіттю? Закликало до Оттави представників провінціальних і муніципальних урядів, а також кількох своїх льюльських "робітничих провідників" на конференцію, щоб їм заявити, що воно не може безробітним нічим допомогти і не бере на себе ніякої відповідальності ні за безробіття, ні за помія безробітнім.

Це не жарг, хоч дуже подібно до нього. Домініяльний міністер праці, ославлений страйкомом Джеймс Мордок, сказав що конференцію на 3-го цього місяця і сам таку зложив заяву, випрадууючись тим, що домініяльне правительтво ніяк не може відітати за безробіття, а допомога безробітним, це справа муніципальна. Домініяльне правительтво, каже Мордок, не має на допомогу безробітним ні цента і не може дати їм ніякої помочі.

Для чого-ж скликана конференція? Скликано конференцію для того тільки, щоб показати, що домініяльне правительтво "щось" таки робило в цій справі. На ділі те "щось" є ніщо. Застерігши за гори, що домініяльне правительтво не бере на себе ніякої відповідальності за безробіття, Мордок і другі представники того правительтва радять муніципалам та провінціальним правительтвам відкрити на змму публічні роботи, які можна, щоб дати зайняти безробітним.

Хитрує отавська влада. Хоч знає вона прекрасно, що безробіття не є зливцем місцевим, ані залежним від місцевих умовин та чинників, що самі муніципальні уряди, без допомоги провінціальних, а в першу чергу домініяльного правительтва, не багато безробіттю зарадять, але на них вона всю відповідальність спихає.

Домініяльне правительтво є виконавчим тілом капіталістичної класи цієї країни і як таке воно відітальне за кризу, яка тепер панує в капіталістичній господарстві. Вже-ж не робітники винні за те, що роботи немає і що вони мусять голодом моритися. Як що домініяльне правительтво не хоче брати відповідальності за наслідки в господарстві, яку йому доручено доглядати, то воно мусить відітати за наслідки власної відмови.

Домініяльне правительтво дуже скоро поспішає на поміч капіталістам в боротьбі з робітниками, навіть військом, коли цього треба, як от недавно в Новій Шкотії, але робітникам воно не може помочи. Воно має мільйони доларів на військом, на вичування кадетів, для того щоб стріляли в робітників, коли вони загрожуватимуть панувати капіталістичній, але не має цента на допомогу безробітним. Той самий Мордок, що так заявляло обороній в парламенті видатки на військом та кадетів, заявляючи отверто, що вони потрібні для боротьби проти організованих робітників, тепер заявляє, що на допомогу безробітним нема ні цента.

Тоді, як навіть в часі живи остається багато безробітних по містах, а на змму заповідальється більше безробіття чим в 1921 р., домініяльне правительтво продовжує божівельну імміграційну політику і агенти його та залізничорозничі компанії в Європі заманюють сюди тисячі нових емігрантів. В цей спосіб збільшуються ряди безробітних, але домініяльне правительтво не хоче брати за це відповідальності на себе.

І треба робітникам знати, що їм нема чого надіятися поміч від буржуазної влади. Не поможуть їм ліберали, не поможуть ї консервати, котрі зараз використовують безробіття для агітації в свою користь, вказуючи на брак високої тарифи, як на причину безробіття. Одні й другі слуги буржуазній і вороги робітничій класи. Тарифа тут ні при чому. За влади консерватів було високо цю і було теж велике безробіття. Робітники не повинні дати себе одурити фальшивим "приятелям".

Дійсно поміч безробітні можуть добути собі тільки при помочі своєї сильної організації. Організуйте скрізь ради безробітних, організуйте їх всі, що не маєте праці, і організованою силою добивайтеся праці або повного удержання. Всі-ж організовані робітники, що маєте працю, всею своєю організаційною силою підтримуйте це домагання безробітних, бо не знаєте, чи завтра їм не останеться без праці. Організованою силою ви заставите владу сповнити своє слушне домагання, або визнаати банкротство капіталістичної господарки.

НАСЛІДКИ ІМІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.

До чого доводить заманювання і спровадження до Канади неосвідомлених та неуцелених і нічим не забезпечених іммігрантів, нехай послужить випадок, що стався в Алберті.

Недалеко Дженет, коло Келгари, знайдено при сіпсарській трещі англійського робітника Джона Кошиса, що ослаблений голодом упав на землю і лежав там три дні. Запритив його фармер Генри Вуде і дав про це знати провінціальній поліції, яка вислала поліціанта Р. Д. Порсера разом з Др.ом Т. Р. Райтом на місце, де лежав Кошис. Ного відвезли до Келгари, де лікар заявив, що він не має ніякої надуті, тільки примирив за годину. Відпочинок і їда привернули його скоро до здоров'я і він зможе піти до праці.

Сам Кошис, робітник середнього віку, розказав про себе ось що: До Канади прибув він в Англії рік тому назад і працював тут на фармах, як була праця. Він виїхався з Келгари по сіпсарській залізній дорозі шукати за роботою. Роботи не міг знайти і чувся так ослаблений, що не міг далше йти. В Англії

мав він жінку і дітей. В часі війни служив чотири роки при літаках і в інженерській відділі.

І, як це виявляється на досвіді, дослужився-свого. Оборонини батьківщину від німецького мілітаризму, мусів маандрувати до Канади, щоб тут примирати з голоду при залізній дорозі. Коли цю роботу робити агенти не набрехали були, що тут в Канаді "божий рай", а хтось розказав-би був йому правду про тяжкі умовини праці, які тут зараз панують, то був-би він сидів собі в Англії і може за меншим лихом обходився-б. А так намовили його неосвічені агенти, що хотіли заробити на його переселенні, і він тепер терпить.

Та не він один, а сотні, а то й тисячі іммігрантів варіають тут на свою долю. Але що-ж дієши, як канадійські політикани кричать, що треба більше населення в Канаді. Треба то треба, але треба перше подбати, щоб це населення не вмирало з голоду по залізних дорогах.

РОБІТНИК І ЙОГО ГАЗЕТА.

Тяжко навчити робітника й мене тепер скрута на гроші. Не фармера читати газету, а ще тяжче навчити читати дійсно робітничу газету. Це-ж і не диво. В якій школі учили нас читати й писати в старому краї? Як не в державній, то в церковній. Чого там нас перш всего учили? Та-ж катехизму.

Колі послали батько дитину до школи, то кавав: "Хай їде та навчиться хоч лоба перехрестити". Колі писали батько дитину до школи, то кавав: "Хай їде та навчиться хоч лоба перехрестити". Отже певна річ, що навчались читати по методи — бога бібесі і цівареви покорилися — виросте дитина тілом, а розумом ще доводостанеться дитиною, або й до самої смерті.

Одну гарну рису мала хоч би й церковна школа: вона вчила читати. А хто уміє читати молитвенника, той перече та революційну прокламацію. Бо він уміє читати. Треба тільки переконатися його, що читати ріжні наукові робітничі книжки й газети нема гриху.

В тім то й річ, що треба переконатися. А переконатися чоловіка лише, чим нетрамотного навчити писма.

Тому то навіть грамотна людина в великій більшості переходить еволюцію читання книжок і газет. І тоді як ріжні релігійні газети мають, або здобувають своїх читачів розказом з гори, робітничі газети мусять здобувати читачів довгою і завзятою боротьбою.

Попи ріжних релігій розповсюджують свої органи просто в той спосіб, що навіть з церковних амвонів наказують своїм парашіям читати тільки ту газету, яку благословить їх церква і тут же впливають робітничі газети і йеклом, нічими муками грозять тим, хто їх читав.

Забита, залікана людина боється тоді робітничої газети, як торта. В таких то умовинах приходиться робітничій газеті пробивати собі дорогу в маси. І вона пробиває. Часами дехто з свідомих передових робітників, старих читачів робітничої газети, дивується, чому робітничі газети так часто аперелю до робітничих та фармерських за читачами.

Забудуйте товариші, що та газета колись апелювала так само і до них.

Тяжко робітничій газеті здобувати читачів, але раз вона їх здобула, вони не підуть вже назад в ту темряву, з якої вона їх вирвала. Колі робітник піне вже читати робітничу газету, яка відітальє собі його тяжке життя, він тоді завжди остане її читачем.

Колі-ж віддав якийсь читач від робітничої газети, вона не йде до адвоката, щоб силою привернути її цього читача, як це роблять ріжні побожні органи. Силування читачів робітничій газеті не треба. Робітничій газеті потрібні чесні, свівісні читачі, потрібні товариш-читачі, на совість і честь яких вона покладається.

Піше часом (і навіть дуже часто) читає: "Товариші, коло

Після підписання англійсько-радянської угоди, тов. Раковський прийняв кореспондента Роста, в розмові з яким сказав, що погодження інтересів двох ріжних державних систем було би цілком неможливим без уступок з обох сторін.

Для нас ці уступки були можливі в твердих межах двох принципів: непорушності основних законів Радянського Союзу та неприпустимости

РАКОВСЬКИЙ ПРО АНГЛЮ-РАДЯНСЬКУ УГОДУ.

обтяження робітничо-селянських мас неспесичним тягарем. Наша згода ліквідувати ріжні претенсії виходила не з формального визнання прав претендуючих, але з необхідності зміцнити політичні зносини з Англією та необхідності в коштах для відновлення господарства.

Англійський уряд згодився гарантувати позичку, так що ми скоро зможемо дістати гро-

ші при найкращих умовах. Розмір позички буде залежати від наших зобов'язань. В англійській пресі зазначають, що позичка буде не менш трохсотчотирьохсот мільйонів фунтів стерлінгів. У всякому разі сума позички буде більша, ніж сума наших зобов'язань.

Розмір і умови позички ми встановимо після того, як визначимо суми, які ми згодні виплатити по ріжних категоріях претенсій.

Це питання є основою другої угоди, яка, очевидно, буде складена не раніш листопаду. Дійти до згоди з кредиторами не легко, але ми гадаємо, що кредитори, коли їм буде поставлена альтернатива, або нічого не дістати, або дістати те, що ми можемо дати при сучасному стані наших фінансів, складуть з нами угоду.

Що до націоналізованої властности, то Радянський уряд готовий почати переговори з бувшими власниками про задоволення їх справедливою компенсацією. Питання про те, які претенсії й яких власників необхідно задовольнити, а також, якими засобами мають бути вони задоволені, має бути вирішене до позички. Для розв'язання цієї справи, буде

утворена спеціальна мішана комісія, функції якої подягатимуть лише у виченню справи та інформуванню своїх урядів.

Артикул про пропаганду є нічим іншим, як нашим зобов'язанням минулого року, з додатком про визнання взаємного права кожної країни вільно організувати державне життя в межах своїх кордонів.

Після підписання угоди необхідно вичерпати політичний програм конференції обміркуванням питань про роззброєння, про міжнародне робітниче законодавство, а також про безсаравську та східно-галицьку справи. Розглядом цих справ повинна закінчитись конференція.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

Про політичні перспективи, що відкрилися у зв'язку з угодою, краще за все говорять обурення англійських, французьких й американських консерватів.

Про білогвардійську пресу не приходиться, безумовно, говорити. Особливого значіння набуває угода, коли взяти на увагу, що переговори дали добрі наслідки лише завдяки рішучому впливові представників англійського пролетаріату.

ЖОВТОВАКІТНИЙ ДИМ

І рече "Укр. Голос": амінь, амінь глаголю вам, що "Практика учнівського доказу, що дитину розумно похвалою майже завжди можна захопити до більшого поступу, але догани, хочби й заслужені, відітальють в дитині навіть ту охоту до праці, яку вона мала".

Аз грішній раб божий, Куркуленко, амінь, амінь глаголю вам, що "Укр. Голос" бреше. Докажу вам з практики.

Мав колись "Укр. Голос" одну чечу, ширшу дитину. Синомом Петлюрою називалася. Хвалити її "розумною похвалою" без догани, захочував до більшого поступу.

І виховав. Тепер сам боється признатися до свого виховання. Отже на пси зійшла ваша, панове, практика?!

Кусник цитату з "Укр. Голосу" з 3. вересня без амінь, так би я аذور був:

"Великих людей в нас нема. Дітних патріотів в нас нема. Інтелігенція в нас сама найпоганіша, яка є на світі. Нема в нас людей до ніякої поважної роботи. Зате в нас повно зрадників, злодіїв. Найліпші наші люди є злобіні хіба служили другим. Але й народні маси не ліпші. Вони хотіли і теми".

Viva, viva la Ринище!

А далі "Укр. Голос" каже: "Треба капіталу! Потрібно грошей! Коліб у нас це було, ми під кожним оглядом стояли високо".

Ех, якби, та коби, та росли в роті гриби... то не треба було-б за ними в ліс ходити. Або... дурний думкою багатіє.

А далі "Укр. Голос" співає за премудрим царем Соломоном: "Бідного не любить навіть рідня його, а в багатого повно приятелів".

Ці "мудрі слова" мудрого жидівського царя "Укр. Голос" знав собі за закон і спить на організованих українських робітників і фармерів, бо вони бідні, а піддабується до чужих панів, бо вони багаті.

А ще далі "Укр. Голос" рече: "Колі-б ми мали гроші, то не пугали-б наших талановитих людей від себе на службу до чужих і ворожих нам народів, партій, чи сект. Тоді ми за гроші використали-б їх здібности для нашого добра й користі".

Ан-я-яй! Таке писати?! А як "У.Р.В." часом пишуть, що українські "народні діти" зароджуються порожем українського народу, то "Укр. Голос" як піне галасувати: "зничари", "жидівські наймити", "зрадники", ви обрікуєте наших найталановитіших людей, хальора на вас, боже прости мені грішному.

А тепер сам каже, що "колі-б ми мали гроші, то не пугали-б наших талановитих людей від себе на службу до чужих ворожих нам народів".

Які високі ноті бере часом "Укр. Голос" і як відтак раптом спускає в тону, хай посидить хочби й те, що на своїх шпальтах з 23. квітня ц. р. він чорними буквами писав:

"Він (радянський уряд) запропонував дати Жидам українські землі над Чорним морем... Землі простору 14 мільйонів десятин".

А на тій-же самій сторінці з 3. вересня "Укр. Голос" пише: "Для цього розселення (для жидівського — К) призначено 100,000 десятин державних земель: 50 тисяч на Україні і дальших 50 тисяч на Криму".

Так за чотири місяці "Укр. Голос" зменшив "жидівську республіку" на Україні з 14 мільйонів десятин до 50 тисяч десятин.

А тепер трішки математики, а побачимо, оскільки збрехав "У.Г." 23. квітня в порівнянню до брехні з 3. вересня.

23. квітня "жидівська республіка" мала 14 мільйонів десятин, а 3. вересня лише 50 тисяч десятин. Треба двадцять разів по 50 тисяч, щоб мати один мільон. А щоб мати 14 мільйонів, то треба аж 280 разів по 50 тисяч.

Отже "У.Г." признався, що 23. квітня він збрехав з математичною точністю на 279 разів, або на 13,950,000 десятин в порівнянню до 3. вересня. Куркуленко.

"ПАСТІРІ" НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

(Допис з Західної України.)

Молитися колись попи і римокатолицькі й уніятські і православні за "нашого августейшого" і т. д. і т. д. і просили у господа-бога, щоб він "покорив під ноші його всякого вірага і супостата" і т. п. і т. п. Так було на Волні, Холмщині, Підляшші та Поліссі, що перебували разом із усіми землями С.Р.С.Р. під берлом "августейшого", аж поки не надокучило їм те перебування ажданто. А поруч із Волнишню в Галиччій, а також і на Буковині та Закарпатті, молотились попи теж і римокатолицькі й уніятські і православні за свого "апостольського цівареви" і т. д. і т. д. і само собою, теж благали господа-бога, щоб він "покорив" і т. п. і т. п. Молитися попи, та не самі, а й усіх селян і робітників примушували молитися. І молотились селяне по одному боці границі за "августейшого", а по другому боці за "апостольського". Одного-ж таки українською мовою й одному боці свої молитви посилав. Мабуть бог кепсько тую мужицьку (хлонську) мову розумів, бо сталося не так, як попи вчили у молитвах.

А тепер гризуться "пастіри" поміж собою, бо їхні молитви до того привели, що й "августейшого" й "апостольського" покорили й аничини люде, як такі дішні супостаті. І гризуться попи поміж собою нібито за те, як саме молитися отому богові, що навіть своїх слуг-попів помирити не годен. Тай "пастіри" до нього, власне, вже й за допомогою не звертаються, а шукають собі "отару" по селах наших західно-українських. А коли знаходять тую "отару", то заражає вирушають на збогату церкви чи косяццолу, адепте Француза на Бастиллю. Вирушають у бій ціватники проти жонатих понів.

Православні москвоці — "тихохонці" і "діонисовці", автокефалісти — Прокозаки, уніяти — ціватники й жонати, і знову православні — чеські, білогородські та царгородські і ксьондзи римокатолики. Усі вони шукають жолоба для себе, бо "отара" їх уже не слухає, бога не молить, для пана і попа-могилью готовий — отарою бути не хоче.

І надкопуть час суду страшного над "пастірями", бо селянин з робітником уже понад хмарями літають і в труби трублять, своїх братів проти темряви до бою закликають.

Юраєв.

"НОВИЙ ЧАС" ПРО ШЕПТИЦЬКОГО.

Український часопис "Новий Час", що виходить у Львові, ось таку "хвалу" віддає "українському князеві церкви" Шептицькому:

"Митрополит Шептицький, як пишуть польські газети, від коли вернув через Варшаву до Львова, більше вже в політику не мішається. Тай не чути ми вже дово нічого про нашого "князя церкви". Ані як церкві відбирали на Холмщині і Волні не забирав він слова, ані як наших визнає билі не виявляв свого обурення, взагалі поводився так, якби його зовсім не було. Та без політики кождому сприкриться. Сприкриться і нашому Митрополитові.

От завідував львівським деканатом о. Куницький, якого Поляки дуже недолюблюють. І Митрополит пустив його в

трубу, а на місце нелюбленого о. Куницького поставив любленого москвофіла о. Томовича. Це одна політика. А друга ще краща. Як всі знаємо, митрополітич дїб як звїзд на небі. І там і сям ї за Перегіньськом шось 60 тисяч моргів ліса.

І от в тих лісах, як зрештою в кождих великих лісах, були інженери. Було їх трьох, а всі Українці. (Один з них інженер Мельник від двох місяців сидить в тюрмі у Львові). Не відомо з якої причини всіх тих інженерів усунуено, а на їх місця прийнято Поляка.

От тобі й на! Політика йде аж любо".

Робітнику! Як Ти не подився про свою газету, то пан певно не подився! "Укр. Роб. Вісті", це однієї українська газета в Канаді, що виходить три рази на тиждень. Нехай буде вона в кожній хаті робітника і фармера!